

Soudní minireforma z pera ODS

10. prosince 2004 Jiří Pospíšil

Vlády socialistů se již několik let chlubí tím, jak velké množství právních předpisů přijaly. Opomíjí však říci, jakou kvalitu tyto právní předpisy mají a zda jsou přínosem pro naši společnost. Smutným faktem zůstává, že pro oblast práva, jež upravuje vztahy mezi podnikateli, přinesly tyto vlády pouze různá omezení. Stejně tak pro rychlost rozhodování českých soudů neudělaly tyto vlády vůbec nic.

Proto ODS přišla s několika relativně rozsáhlými novelami, jejichž cílem je urychlit soudní rozhodování a současně usnadnit život českým podnikatelům.

Za nejvýznamnější z těchto návrhů lze bezesporu považovat novelu občanského soudního řádu, jež má odstranit tzv. soudní ping-pong - neúměrné průtahy v délce soudního řízení, novelu obchodního zákoníku, jež obsahuje reformu řízení před obchodními rejstříky a úpravy konkurzního práva. Podíváme-li se podrobně na tyto jednotlivé návrhy, pak lze s určitostí říci, že všechny budou mít výrazný dopad na fungování justice a nepřímo též na ekonomiku. Novela OSŘ, která shodou okolností minulý týden úspěšně prošla poslaneckou sněmovnou za podpory všech stranických frakcí, odstraňuje jeden ze zlovyků české justice a to stav, kdy si soudy prvního stupně a soudy odvolací mezi sebou posílají jednotlivé soudní případy na místo toho, aby odvolací soud, který rozhoduje o odvolání, celý případ s konečnou platností ukončil. Dnes totiž nejsou zcela výjimečné případy, kdy soudní spor trvá déle než 10 let a kdy o něm již několikrát rozhodoval jak okresní soud, tak následně soud krajský, který nebyl schopen vynést závěrečný verdikt.

Reforma řízení před obchodními rejstříky pak přináší výrazné zjednodušení celého procesu, což ocení právě podnikatelé. Napříště se bude podání předkládat pouze v podobě vyplněného formuláře. Podnikatel tak bude jasně vědět, jaké informace od něj rejstřík požaduje. Vzhledem k tomu, že dojde k výraznému zjednodušení samotného řízení, dospěje rejstřík dříve k závěru, zda zápis provede či neprovede. Zákon mu k takovéto činnosti stanovuje lhůtu pěti pracovních dnů. Pro podnikatele toto bude znamenat, že od podání samotného návrhu může do pěti dnů očekávat provedení zápisu. Pokud k němu nedojde a nevstoupí do hry jiné skutečnosti, pak se použije tzv. domněnka zápisu. Tento revoluční model znamená, že pokud obchodní rejstřík nesplní svoji povinnost a do pěti dnů nezapíše, pak se bude mít za to, že zápis nastal. Nečinnost obchodního rejstříku totiž nemůže být ku škodě podnikatele.

Uvedené příklady jasně ukazují, že ODS, ač v opozici, je schopna některé pasáže svého volebního programu již v tuto chvíli úspěšně realizovat a občané tak mají šanci sami posoudit, kdo to s nimi myslí upřímně.